

השארית ילד בגן חובה שנה נוספת

ברצוננו לשתף את העקרונות המנחים בקבלת החלטה בדבר השארית ילד בגן חובה שנה נוספת, להציג המלצות ושיקולים חינוכיים, להציג את השלבים השונים בתהליך קבלת ההחלטה ואת תפקידים של הגורמים השונים המעורבים בתהליך, כפי שכתובים בחוזר מנכ"ל של משרד החינוך.

דחיית הכניסה לבית הספר היא אפשרות אחת ממכלול של מענים חינוכיים-התפתחותיים אפשריים. בנסיבות מסוימות ההישארות בגן היא המהלך ההולם, ובאחרות ההישארות לא תגרום לשינוי המצופה ולא תתרום למעבר למסגרת הבית ספרית.

בקבלת החלטה בדבר המעבר של כל ילד מגן הילדים לבית הספר יש להתייחס למכלול של גורמים: מאפייני הילד, המשפחה הגרעינית, הבית והקהילה, הגן שבו הוא לומד והמסגרת הבית ספרית שהוא אמור לעבור אליה.

עמדת ההורים לגבי המעבר מהגן לבית הספר היא בעלת השפעה מכרעת על הסתגלותו של הילד למסגרת החינוכית. חשוב שהגננת ופסיכולוג הגן יקיימו עם ההורים פגישות על מנת להכיר את עמדותיהם, וזאת כדי להגיע יחד איתם להחלטה המתאימה ביותר לילד. קבלת ההחלטה בדבר הישארותו של ילד בגן חובה שנה נוספת היא תהליך ולא אירוע חד פעמי. בתהליך זה ההורים שותפים משמעותיים ביותר, יחד עם הגננת, הפסיכולוג, הגן וגורמים חינוכיים וטיפוליים רלוונטיים נוספים המכירים את הילד (כגון מרפאה בעיסוק, קלינאית תקשורת), אם הם קיימים.

ישנם מקרים שלגביהם מומלץ לשקול השארית ילד לשנה נוספת בגן, על בסיס הידע העדכני של אנשי המקצוע. להלן מצבים אחדים שבהם שנה נוספת בגן יכולה להיות מענה הולם:

1. הילד באופן עקבי במהלך התפתחותו המוקדמת השיג את אבני הדרך ההתפתחותיות באיחור מה (לדוגמה: פג, ילד שעבר מחלה קשה וכו').
2. הילד חשוף ללחצים מרובים המשפיעים על תפקודו סמוך לזמן המעבר לבית הספר (בגלל מעבר דירה, מחלה קשה במשפחה, פרידה במשפחה, עלייה לארץ וכו').
3. לילד אותרו קשיים סמוך לסיום לימודיו בגן חובה ולכן לא היה להוריו זמן לעיבוד ולקבלה של ההמלצות ולהיערכות למתן סיוע מיוחד לילד.

שלבי קבלת ההחלטה להשאר ילד בגן חובה שנה נוספת

1. בחודשים ספטמבר-דצמבר הגננת מתייחסת לכל תלמידי החובה כאל עולים פוטנציאליים לכיתה א'. כאשר הגננת מאתרת ילד שעונה על הקריטריונים המפורטים למעלה או שההורים מעלים שאלות לגבי התפקוד של הילד, מומלץ לקיים התייעצות עם פסיכולוג הגן. לילד יערך מעקב על ידי הגננת והפסיכולוג, תערך תצפית בילד והפסיכולוג ישתף את ההורים ואת הגננת בהתרשמויותיו. מומלץ לקיים ישיבה על מנת להחליט על תכניות לקידום הילד במהלך שנת הלימודים ותיקבענה פגישות מעקב נוספות.
2. בחודשים דצמבר-ינואר על פי הממצאים של המעקב על הילד מומלץ להתייחס לסיכויי הסתגלותו לבית הספר בשנת הלימודים הבאה.
3. בחודשים פברואר-מאי בעקבות כל המידע ותהליך ההערכה בנוגע לתפקודו של הילד, תתקבל החלטה משותפת של ההורים, הגננת ופסיכולוג הגן לגבי השארת הילד שנה נוספת בגן. הפסיכולוג מעביר לרשות את שמות הילדים להישארות על מנת לשמור מקומות בגן ובבית הספר עד הרישום הסופי.

בקבלת ההחלטה יש להתייחס להיבטים האלה

1. הסקרנות והעניין של הילד בסביבה ובלמידה.
2. יכולתו לקבל סמכות.
3. כישורי התקשורת של הילד.
4. יכולתו לווסת דחפים ורגשות בהתאם לנסיבות.
5. יכולתו לעמוד בתסכול ובקושי ולהתמודד אתם.
6. יכולתו להתמיד במשימות המוטלות עליו.
7. מידת ההתאמה של תפקודו בתחומי ההתפתחות השונים כמצופה מבני גילו.
8. אם קיים פער בתפקודו בתחומי ההתפתחות השונים: עד כמה הוא משמעותי, האם הוא זמני או מתמשך, מה הם תחומי התפקוד הנפגעים מפער זה, עד כמה הפער משבש את התנהלות הילד במסגרת החינוכית, האם ועד כמה הפער מצמצם כתוצאה מהתערבות מכוונת?

אנחנו מאחלים שנה פורייה ושיתוף פעולה לטובת הילדים !

מ.א. ברנר - למען התושב, למען הסביבה!

ישובי המועצה:

בית אלעזרי, בניה, כפר גבתון, קדרון, קיבוץ גבעת ברנר, קבוצת שילר, שיכון תל נוף